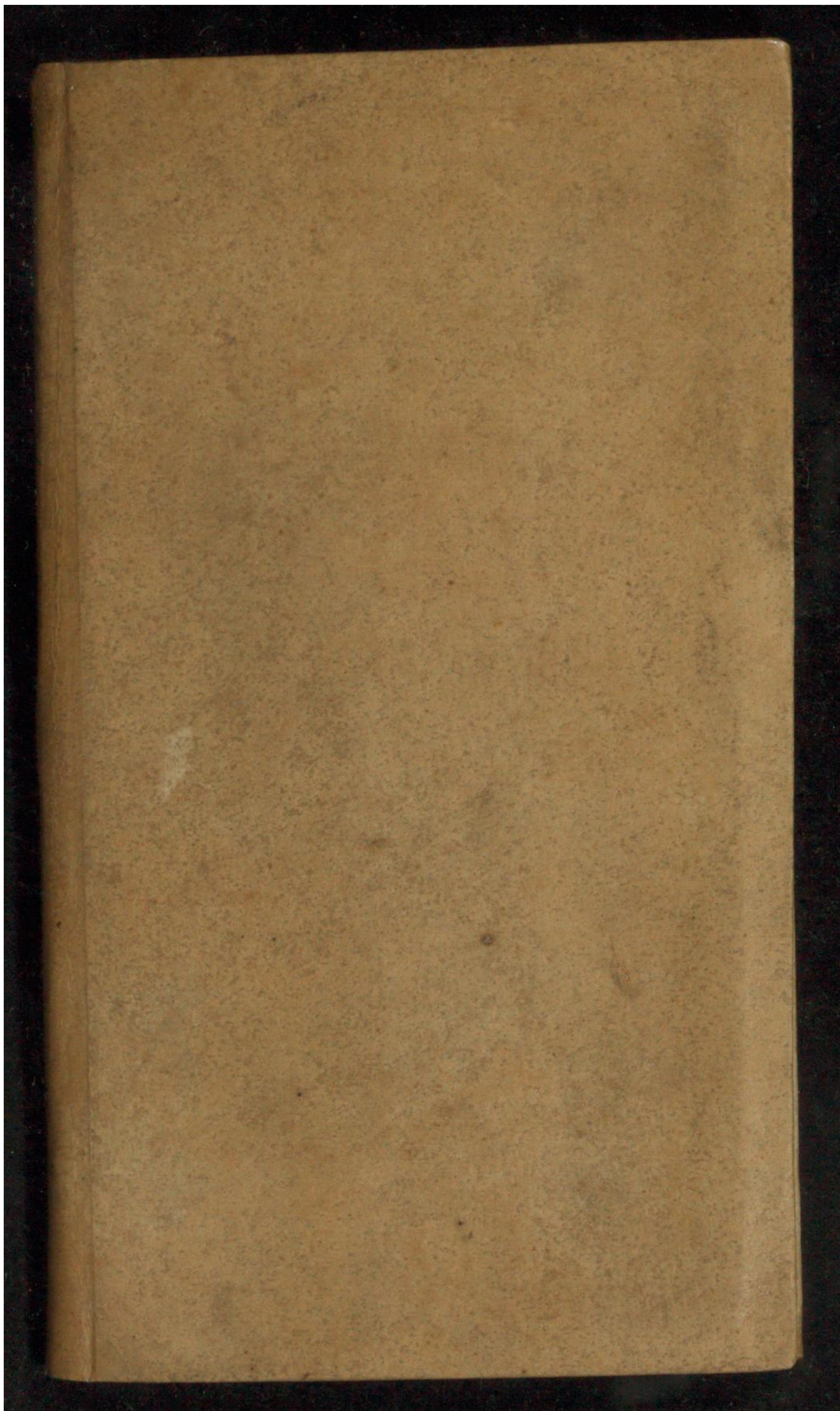
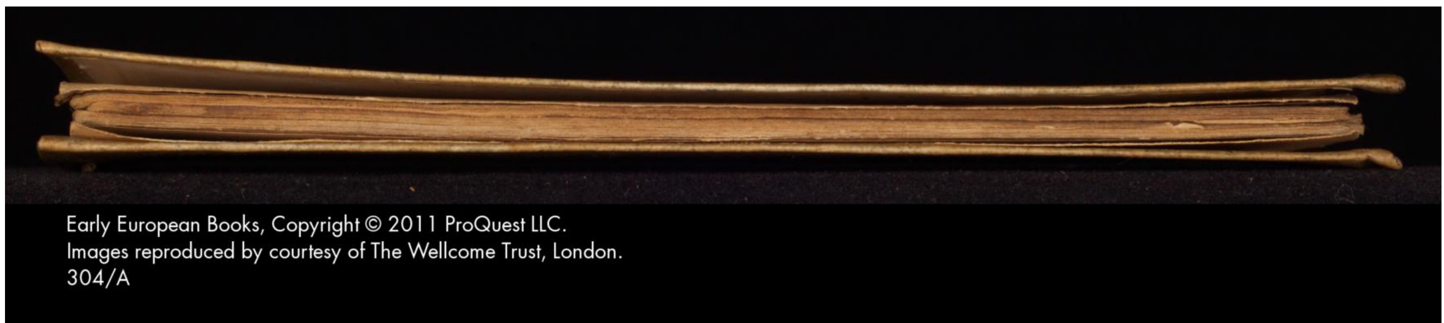

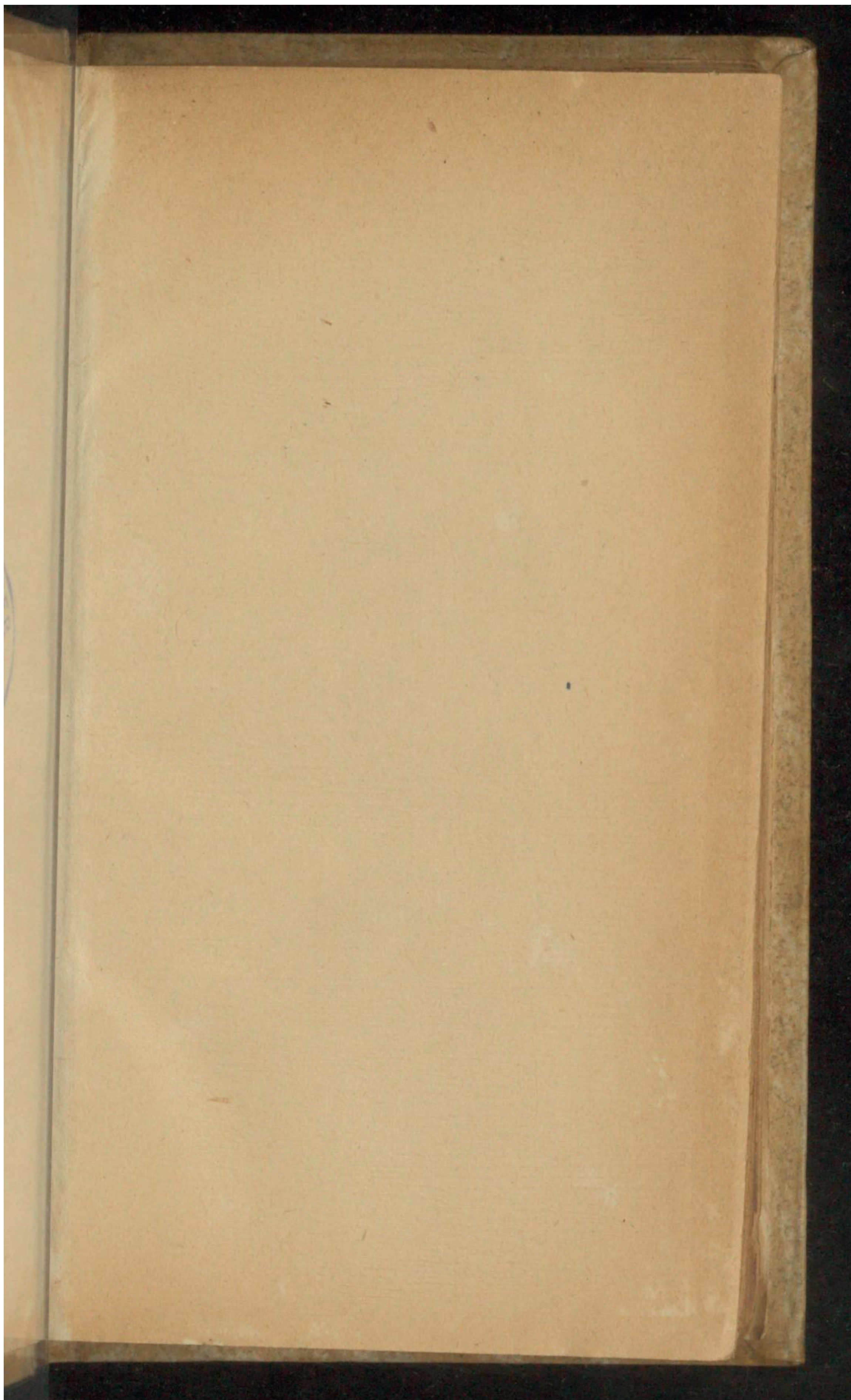

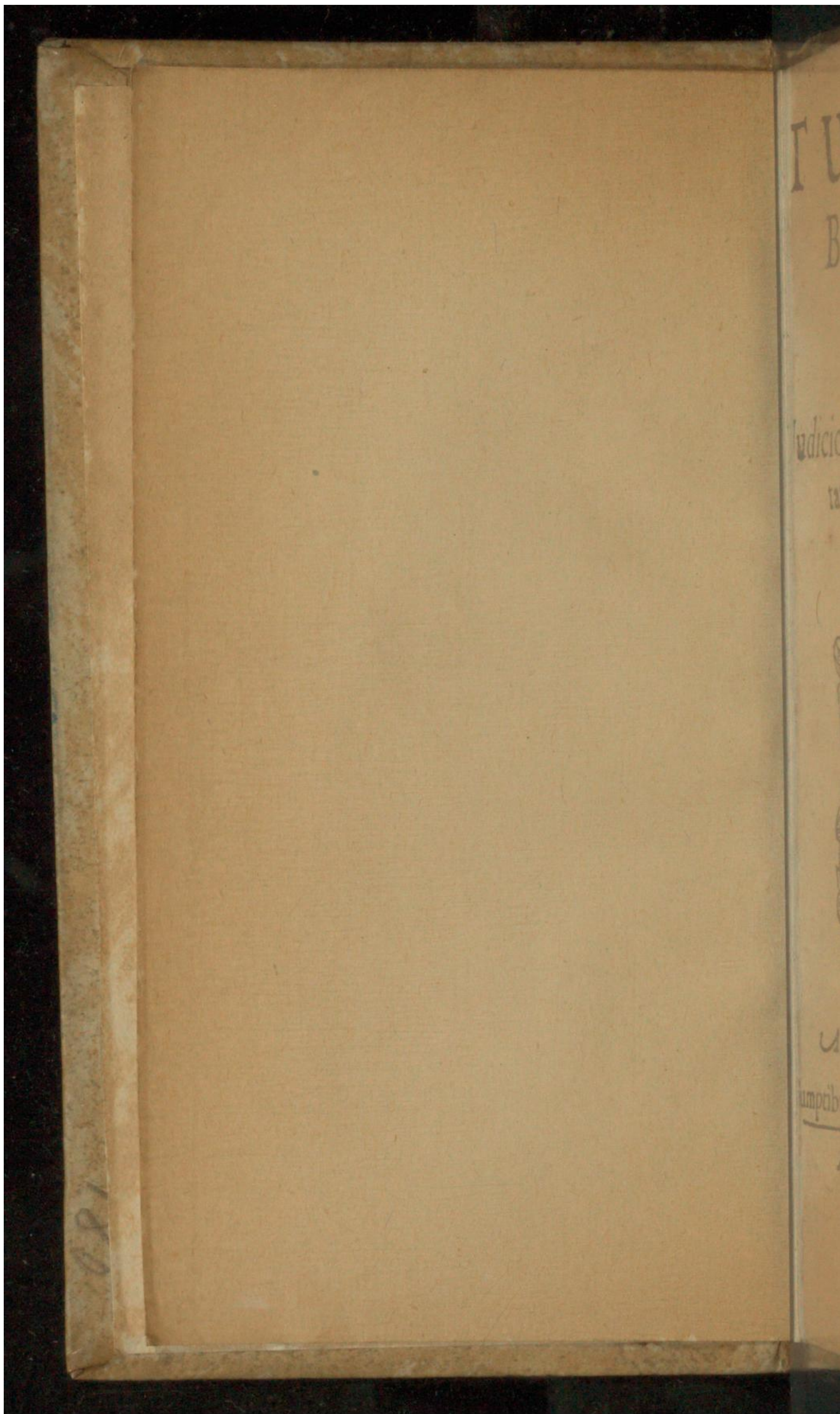

DR. ERNST DARMSTAEDTER
No. 73
COLLECTION

TURRIS BABEL

SIVE

Iudiciorum de Fraternitate Rosaceæ Crucis

CHAOS.

ARGENTORATI,

Sumptibus hæredum LAZARI ZETZNERI.

Anno M. DC. XIX.

Heinricus Heinius J.C. Rostochiensis raræ devotionis exemplum, cui Turris Babel inscriptus, vid. Vita J.V.A. p.m. 58.

D. H
HEIN

Ami

Interim
ne, nihi
satis feci
ctionibus
voluit id p
liis conse
aliis oste
revehen
nunquã
alio rest
Ordini
spectu, no

Viro Clarissimo,

D. HEINRICO HEINIO ROSTOCHIensi U. J. D.

Amico in Christo exoptatissimo, S.

IDE OPTIME HEINI, *quibus rationibus contra* Fraternitatem illam invisibilem *utar*, Famâ *scilicet* contra famam. *Interim multas ineptias evitavi, quas, ne, nihil agerem, huc connotavi.* Non, *satis feci, quod scio, multorum objectionibus: sed ne hoc quidem facere volui: id potius ago, ut tibi & amicis aliis consensum meum aperiam, simulque aliis ostendam, quomodo affectum in hac re vehementiorem effugerim. Veritate nunquã contradixerimus, quæ, vel nullo alio teste in Verbo DEI immoto prostat.* Ordini *autem alicui nondum satis perspecto, nondum explorato, nondum exa-*

minato nomen dare, nemo persuaserit. Peßima quæq; bonitatis famam habent: optima quæque malignitatis infamiã. Si mala circa nos sunt, amplectamur illa bona, quæ non desunt: & seculo hoc nostro admirabili ita utamur, ne absurda noceant: sed fruamur certioribus, atq; rationabilioribus. Feci ingenuè, quod potui, & inter tot conijcientes conjecturam meam addidi. Quæ si delinquit, quid mirum, cùm hodie tot fallantur & fallant? Christus te sibi ab omni errore servet, ac nos in se & ad se jungat! Vale cum amicis nostris, ac iterum salve.

à Tuo

J. V. A.

I. *Fama.*

I.

Fama.

VIESCIT ORBIS, otiantur homines, & inconcinnis fabellis tempus conterunt: ego quid ago, ludibriorum omniũ parens, ne agã nihil? itane defecit illud rumorũ copiæ cornu, ut nihil ſit, quod hoc ſtrepero foro in vulgus & turbam diſpergã? Euge verò, quàm ſeſe offert lepida materia, qua hiantia mortalium ora impleam, & intima deſideriorũ penetralia eliciã. Placet, ſtat ſententia, ſic agam. Ehem Mortales, quotquot religionum diſſidia, & politiarũ diſſona, & literarũ tenebras, & morũ diſſolutioné & humani generis compedes ægrè intuemini: quod felix fortunatumq; orbi terreno ſit, adsũt in procinctu innumerinumeri *Fratres* multiſcij, multipotentes, piiſſimi, probatiſſimi, ſub *Roſeæ*

Crucis ſymbolo uniti, qui dudum conceptа optimorum quorumque vota ſupra vota adimplebunt, & terras veſtras ab omni Idolatria, Tyrannidę, Barbarie, & impuritate liberabunt: humano generi decus ſuum reſtituent: & perfectam aliquam ac florentiſſimā Monarchiam ex meris piis, bonis, & eruditis conſtituent. Quos ſi, uti decet reverenter exceperitis, beatos, ô beatos vos divites, ſanos, ſapientes, longæ vos futuros, atq; invictos! ſin imprudenter & impudenter rejiciatis, infelices, heu infelices vos! quibus fœdâ morte erit intereundum. Nequid verò dubitetis, en vobis *Ordinis* admirabilis hiſtoriā, & *primi patris* icona, ne quid metuatis, en *Confeßionem* religioſiſſimā, omnia inuſitato ſtylo, & loquendi ultra humanā formâ exhibita. Legite, dijudicate, imò fores pandite, & adventantē *felicitatē* conveniente applauſu excipite. Feci, quod juſſa ſum: vos, quod debetis, quodq; expedit vobis, facite: Valete. Fallor, an hominibus hanc prægrandem fabulam perſuaſi! murmurant

rant nescio quid, & capita conferunt: mihi foro cedendum est, ne vel examiner scrupulosius, vel, quod omni testimonio caret probare cogar. Vos interim, si quid ludicri hæc Comædia dabit, animis adeste, & auribus.

II.

Curiosus, Supinus, Solicitus.

C. Quid hoc est, quod audio? Su. Quasi id nostra referat? C. Hem nostra, religionem, politiam literaturam purgatum iri? quod tam anxiè expetimus. Su. Non vacat omnibus susurris aures præbere. Viderint nostri primates, quid rerum agatur. Cur. Hoc potiùs deceat civem bonum, stare in excubiis, & singulos quasi introeuntes & exeuntes annotare, observare gestus, pensitare verba, examinare merces, ut quid Reipublicæ de unoquoq; sperandum, metuendúmve sit, id exactè referre possit. Su. Vah laboriosum vitę genus, ubi in alieno te atteras, tui obliviscaris! quin potius ut quàm

minimè, quibus eges, emas: quàm maximo, quibus abundas, vendas, id cuas, & domum tum ære, tum cibo, nō nugis onuſtus redis. Cur: Videris mihi humanæ voluptatis medietatem ignorare, quæ vere condimentū reliquæ partis dicitur: ſcire nempe, quid rerum hinc inde in orbe agatur, quid hoc mirabile ſeculum ſecum vehat, quid poſteritati expectandum, quibus de rebus, dum inter nos conferimus, quid niſi delicatiſſimè vivimus? Sol. Ecquid inter vos eſt dubij? Su. Ineptulus ille, neſcio quàm procacem feminam audivit incredibilia narrantē, quibus jam mirè agitatur. Cu. Incredibilia verò? Eſſe *fratrum* aliquem *ordinem* qui *reformationem orbis* meditetur, eumq; ad hanc rem ingenio, opibus, viribus inſtructiſſimum: Jam in acie ſtare, jam alicubi viſum, jam minas exauditas, non movear? Sol. Audivi & ego hanc narrationem, quam tamen haud maximi facio, niſi quòd Sathanæ artes ſemper metuendas pudarim, qui ex qualibet, quantumvis minimâ re

occaſio-

occasionem imposturarum sumit: quibus si non noceat Ecclesiæ, illud attamen, & mille artificem se ostendat. Su. Tanti mihi hæc res non erit. Cu. At ego in eam diligentiùs inquiram. So. Oremus potiùs Christum nostrum, ne quid contra nos Sathan vel serio possit, vel ioco. Nam cum Christo, seria Sathanæ ioco Fidei erunt: sine Christo quævis iocosa securitati nostræ nimis seria.

III.

Scrupulosus, Securus, Prudens.

SCrupul. Vix somnum capio, ita me angit *fratrum* ille *exercitus*, quem aiunt esse supra Xerxes, aut Tamerlani copiosissimum. Quid agemus, si ijs fortè Religio nostra, si Reipublicæ status, si literarum professio displiceat, an intereundum nobis erit? Se. Itáne insanis, ut putes ad nos usque hoc sive malum sive bonum pertingere posse: alij sunt obices, alia impedimenta, quæ

non ſinent nos obrui: Interim noſtra agamus. Se. Neſcis tu, ah neſcis, quã facile hoc *Reformationis bellum* ſuſcipiatur, quàm deponatur difficillimè. Se. Vah! ſi quid univerſale meditantur, habebunt, quod in Mahomete, & Papa laborent: quos dum depugnant, liberũ nobis erit, de ſalute noſtra conſultare, Sin aliquam & noſtram fortaſſe orbis partem tantùm aggrediantur, optimum eſt potentiſſimo hoſti nos dare, expectare leges novas, atque ſub recentiſſimo imperio obedienter & pacate vivere. Sc. Rides tu? at ego ringor, cui jam ſanguinis torrentes, & triſtiſſima orbis ſecum conflicturi facies in oculis eſt. Quis enim dubitet, ſine atrociſſimis certaminibus rem tantam, nimisque exacerbatos animos componi iterum poſſe? *Secur.* Vix dixero, cur me hæc cura minimè tangat, niſi quod ſoleo rem prius coram intueri, dein mihi proſpicere, non moveri famâ vel rumuſculis. *Prud.* Nónne & vos *fraternitatis* illius *fama* dividit? *Scr.* Ut quàm maximè: hic enim

enim rem uſque adeò periculoſam & momenti maximi negligit. Pr. Tu verò minis tantæ molis cruciaris? nónne? Sa. Utique. Sic enim decet, qui rebus præſentibus optimè vult. Pru. Laudarem ſolicitudinem tuam, ſi quid veri ſimile reformidares: nunc quia etiam monſtroſa hæc, &, ut ita dicam, lemures metuis, neſcio an te potiùs torqueas, quàm aliquod Reipubl. periculum prævideas. Unde ſi quis ad tua monita aſſurgat, & fores adventanti hoſti occludat, nullo dubio paulò pòſt rideretur, ſi conſtaret, unicâ recitatione hanc tibi trepidationem injectam. Sec. Itaque in utramque ego aurem dormivero. Pr. Memineris tamen, prudenti ſagacitate multa evitate, ſecuro contemptu plurima eſſe deperdita. Se. Abeo, ut lectum ſternam. Sc. Abeo, ut arma parem. Pr. Abeo, ut familiam curem, ne quid hac oſcitantiâ honeſti officij intermittatur.

IV.

Mobilis, Immobilis, Sequens.

MHem illud tandem est, quod volo: nunc vixisse demum juvat, nec sub pulvere majorum nostrorum fuisse elatum. Im. Iterum tu loco emoreris tuo, quàm nunquã pœnituerit. M. Quis non evolet hoc tempore, ubi alæ dantur, & cœli propemodum aperitur commerciũ? quis non relinquat sordes suas, inter quas hactenus laboravit? I. Nónne quod paulò antè sorduit tibi, subinde desideratum iterũ est: & quæ quondam intollerabilia accusata, post triduum excusationem, vel laudem etiam invenêre. M. Non pudeat, ut annis, ita rerum veriore æstimatione crescere, ne dum rem planissimè perfectissimam admittere. Quid enim, quid inquam, si post hac nihil errare, nihil indigere, nihil ægrotare, nihil nescire, nihil laborare, nihil canescere opus erit, nónne vel per errores eo emersisse allubescat? I. Hic sum, quo

me loco Natura reposuit, ubi interdum declinem, interdum egeam, interdum morbos, ignorantiam, fatigationem, delirium etiam patiar necesse est, cui si reluctor, suaviter fortasse fabulari apud me liceat, nunquam vel latum unguē mea sede egredi, quæ tum demum mihi non molesta erit, si non arbitrij mei volubilitate, sed fati immobilitate ac decreto æstimem. S. Pax vobis! M. Ea jam imminet. Im. Ea semper mecum fuit. S. Neutrum capio. M. Eho an tu nescis *Orbis* adesse *pacificatores?* S. Et tu hoc somnium etiam somnias? M. Non te pudet dicere somnium, quod tot Vigilantij per Europā astruunt, quod singulis Nundinis velut clara tuba classicum canit? S. Ah te misellum, qui res tuas, non sanè intolerabiles, linquis, & ad novas nondum exploratas aures arrigis, vel veriùs carne ex ore dimissâ umbræ inhias! M. Nihil ergo supra aut ultra consuetudinem admittemus? S. Utique; sed non nisi ea, quæ candidè nobis oblata, cum nostris conferri, & deprehensa re-

rum, si fas est dicere, melioratione accommodari rebus possunt. Secus verò fit, si quæ verbis tantùm, & intricatissimis gryphis constant statim pro oraculis & res summas continentibus admittamus. M. Itaque tu nomen huic Ordini non das? S. Dedero, si meliorem nobis videro. Im. At mihi, quæ non mala, bona sunt. S. Nescis tamen, multos, nimiâ immobilitate suâ, renatâ luce, sibi & tenebris suis relictos esse?

V.

Astrologus, Calculator, Conjectans.

AHic nempe erat *magnæ* illius *conjunctionis* partus, ut novis Prophetis exorientibus, qui mores veteres alterarent & religionem conspurcatam rectificarent, Papæ & Mahometis tyrannidem labefactarent, ab ipso cœlo nobis incidarentur. Quid enim bone Deus! non admirer in dispositione cœli ad 20. Decembr. h. mer.

Anni 1603? quæ tam clarè & distinctè singula *fraternitatis* illius Regiæ beneficia & juramenta notat & exprimit, ut mirandum sit, superesse, qui de ea dubitent. Cal. Mihi quidem Cœlica illa literatura ignota est, sed certiorem in Naometria mea habeo, quæ jam dudum mysticis numeris Hierosolymæ restaurationem, Babylonisq́ue ruinam evidenter prodidit. Quibus nunc *Rosei* illi & sancti *fratres* conveniunt, admirabili sanè consensu, ut illos ipsos esse dicamus, quos Abbas Joachimus, S.Brigita, Liechtenbergius, Paracelsus, Postellus, & illuminati alij, terris promiserunt. *Con.* Nunquam minùs de arte utriusq; vestrum sensi, quàm hoc tempore, quo video enormiter vos peccare posse. Nam dum tu *Astrologe*, cœlum ad hanc fabulam violenter rotas, & falsa etiã ibi consignata adstruis, quis non in verisimilibus tibi fidem etiam deneget? tu verò calculator, cùm te hactenus propemodum Prophetam jactitaris, & ultimæ ac maximæ commotionis Principes, nunc hunc, nunc

illum.

illum, nunc aliquem alium, uti scilicet unus vel alter eminebat, deniq; fictitiam, ni fallor, fraternitatem constitueris, omnino suspicionem mihi dedisti, vanissimam aliquam & inanem tuam calculationem esse. *Astrol.* O frontem! cœli manifestissimas prædictiones negare? *Cal.* O os! certissimis numeris contradicere? *Con.* Cœlo nihil negaverim: tibi verò succenseo, qui mendacia etiam in cœlo legis. Ita sanctos numeros suspicio: sed quos ad hos *Cruciatos* nihil pertinere suspicor. Conjicio autem neque per cœlum, neque per numeros, hanc fabulam ab ingenioso aliquo excogitatam, qua curiosulos irretiret, Prophetas examinaret, hiantibus illuderet, deniq; de impostorum, si qui se actioni admisceant, malignitate ac impudentiâ certus esset, ac exinde inter mortalitatis crepera, cautior ambulare posset. *Astrol.* Væ mihi! si cœlum fefellit. *Cal.* Heu mihi! si numeri decipiant. *Con.* Benè vobis! si vel fabula vos veritatem tandem edoceat.

VI.

VI.

Querulus, Defensor, Confitens.

Q*Verulus*. Metus erat, si nos porrò tacer: mus, locuturos lapides. At nũc quàm opportunè intervenit veritatis & libertatis illa vindex *Fraternitas* quę nullo ullius hominis respectu mores vitiosos inclamat, & remedia singulis nostris malis promittit! *Def.* Semper tu ævũ hoc nostrum accusas, quasi nunquam pejus fuerit, imò quasi non idem fuerit semper. Non utique difficilis Mundus est: sed tu impatiens, cui etiam bene constituta displicent, & sapidissima faciunt nauseam. *Defen.* Heu duram sortem, pati ac simul increpari! vapulare & rideri! quid? nónne Zizania frequens est in agro Domini? nónne spinæ obstipant justitiæ solium? nónne lolium opinionum obtegit cathedras? nónne urticæ dissolutionis occuparunt societatis humanæ hortulos? Et laudemus adhuc Mundum? excusemus?

ſemus? imò feramus, & audiamus. *De.* Quàm iniquiſſimus es! Tempus, quo Evangelij lux refulſit, Politiarum compoſitio reſtituta, literarum faces accenſæ, & elegantiæ omnes terræ quaſi redditæ ſunt, tu malum & durum appellare audes! dignus equidem, qui vel Antichriſti verbis, vel Turcicis verberibus, vel Barbaris vepribus cohercearis, ut tum demum æſtimare ſeculi hujus felicitatem incipias, cùm ſuperiorum infelicitatis aliquam partẽ deguſtaveris. *Con.* Fallor, an hic eſt aliquis, cui Mundus placet? *Quer.* In tempore ades, ut hunc increpemus, qui uſque adeò comptulos nos ait, ut nihil illis perfectiſſimis *fratribus* opus habeamus. *Con.* Miſeros nos, ſi expectandum ſit, dum illi Mundo inveterato juventutem reddant! *Quer.* Eho! an tu dubitas, tandem adeſſe, quos tot noſtræ querelæ excitarunt? *Con.* Quæ illæ querelæ? *Quer.* Obſtupeſco! quaſi in ſingulis vitæ ordinibus deſit, quod accuſemus, deſideremus, increpemus? *Con.* Sunt equidem infinita,

quæ hanc vitam noſtram imperfectionis convincunt, & ad perfectionem illam, quæ in cœlis eſt, aſpirare ſtimulant: ſed nequaquam vel Deo gratum, vel homini decorum, perpetuis querelis, & Mundi inſectationibus vitam abſumere potiùs, quàm Fidei & patientiæ exercitiis. *Def.* Habésne, cur in hoc Mundo acquieſcas? *Quer.* Nondum. *Con.* Sed nec Deus unquam ſinat, ut in hoc vanitatis emporio quicquam nobis ſolidè ſatisfaciat, aut animum expleat: quin potius certi ſimus, omnia hîc vitium ſuum aliquod habere: ſed quod vir bonus ac prudens ſemovet, declinat, evitat, aut certè ita admittit, ne ſimul animæ ſuæ vitiũ adferat. *Def.* Vivamus, dum vivimus. *Con.* Ita tamen, ne poſt hanc vitam æviternũ nobis moriendum ſit.

VII.

Ciniflo, Agyrta, Philoſophus.

Ciniflo. Deſperare potuiſſem, niſi *Chymicus* eſſem. Nimis enim *Natura* ſeſe ſubduxit diu, nimis eluſit artifi-

artificia mea sæpè. Nunc, quod benè vertat, captivam tandem eam habet illa Macrocosmi obstetricia *Fraternitas*, quam in vinculis suis intueri gestio. *Agyrt.* Quis ille *Carbonarius*? *Cinislo.* Fallor, an etiam hic Naturæ aliquod deliciolum intueor? *Agyr.* Quò imus, ô bone? *Cin.* Si quidem pergamus, ad Beatitudinis regiam. *Agyr.* Atqui inde ego exeo. *Cin.* Túne Regiam videris? *Agyr.* Ego non viderim, qui haud paucis septimanis *Fraternitati* illi hospes & convictor adfui, quæ ex meris purisque Regibus constat? Vidi palatia plùs quàm Imperatoria, vidi gazas Crœsi majores: vidi, quid verò vidi? audivi, inquam, Musicam planissimè olympicam. *Cin.* Crediderim. Nam & mihi cùm duo nuper *Ordinis Fratres* seniores adfuissent, & de *transmutatione metallorum*, ac ipsissimo etiam *Azoth* satis prolixè mecum contulissent, omnia visa sunt regia, Cæsarea: usq; adeò *aurum* nihili faciunt: & massã haud credibilis ponderis ad pedes meos abjecerunt. *Agyr.* Nónne
verò

verò id aurum tuâ præſentiâ fabrefa-ctum erat? *Cin.* Maximè, ac, quod magis mireris, ex nullo ſubjecto alio, niſi *aëre*, quem condenſatum, & *benedicto pulvere* tinctum in orientale aurum tranſmutarunt, facturi vel integrũ hypocauſtum aureum, ſi admiſiſſem. *Agyr.* Ferendum id erat. *Cin.* Haud ædepol, ſi ſapimus. quis enim nos Magnatibus eripuiſſet, ſi res innotuiſſet? *Agir.* Potuiſſent iterum in aerem omnia reſolvi. *Cin.* Neſcis tu, nos aureum in minimis habere, neq; ſeriò indagare: ſed delectari potiùs *Vniverſali* aliqua *Magneſiâ?* *Agyr.* Apparet. Nam rariſſimè auro conſpicuus es, fuligine ſemper, fabulis inſeparabiliter. *Cin.* Etam maledicis, ſycophanta? *Agyr.* Sic decet hominem, qui ſocietati illi magnificæ non diſplicet. *Phil.* Egregium par! quod mendacijs vivit ipſum, & alios paſcere ſatagit. Hem tu Chymice, acquando fidem liberas? *Cin.* Ut me cœlum & terra amet, menſe citius. *Phil.* Undecembri, opinor. Non te pudet, toties etiam juratum eſſe

menti-

mentitum? non te pudet, tot jactantias reſorbere? *Cin.* Nunc demum illa, illa, illa Fraternitas dabit finem. *Phil.* Funem citius, quo omnino dignus es, qui & ætatem tuamm, & nummos, & alienam credulitatem, deniq; omnem conſcientiam concoquis. *Ag.* Hic homo planè incredulus eſt. *Phil.* Itáne etiam tu ſuperſtes es, nec pendes, qui naſo, quotquot curioſitatis aura delectantur, ſuſpendis? *Agyr.* Audiat hæc auguſta fraternitas, & ulciſcatur! *Cin.* Prodeat aurea fraternitas, & indociles hos coarguat, ac convincat! *Phil.* Hoc vos ſanè decet, ut, qui toties fumos vendidiſtis, *Fraternitatis* illius *Caminarij* communi conſenſu eligamini.

VIII.

Mendicus, Impoſtor, Animadvertens.

MEndicus. Bene ſit vobis, ubi ubi eſtis, *Roſecruciferi Fratres*, quorum beneficio minùs eſurio, & rariùs! Nam

Nam cùm jam nihil ultra eſſet, quod delicatiorum palato ſupereſt, *Fama* veſtra, & Famæ continuatores acuerunt iterum ac irritarunt guſtum. Nũc *Echo*, *Pandora*, *Clypeum*, *Fortalitium*, *Silentium*, *Speculum*, & quæ alia urbis *Vtopiæ* phantaſmata ſunt, apud filios diſciplinæ, & arcanorum ſocios magnã intromiſſionis facilitatem, ſuſceptionis promptitudinem, alimentationis liberalitatem conciliant: quibus dum ego lepidarum recitationem & relationum condimenta addo, parum abeſt, quin in media mendicitate diteſcam. *Impo.* Dum mundum peragro, *Roſicrucigerorum ſive coadiutor*, *ſive notarius*, *ſive emiſſarius*, *ſive conquiſitor*, *ſive quæſtor*, neſcio an plures viderim credulos, an dubios, an obſtinatos: uſque adeò orbis tripartitus eſt. *Men.* Salveto, vir optime, &, quod conjicio, in rebus tertij ſtatus non peregrine. *Imp.* Scin tu, cùm quo loquaris? *Men.* Viro aliquo quantivis precij. *Imp.* Hoc rectè quidem: ſed memineris, eſſe *Philoſophum*, *Philologum*, *Theologũ*, *Theo-*

ſophum

sophum, Medicum, Chymicum, Eremitam, Fraternitatis invisibilis Coadjutorem, Antichristi hostem intractabilem, & quod ad rem maximè facit, etiã *Poetam. Men.* Papæ, quàm itaque tibi & licet, & facile est fingere! *Im.* Non lubet jocari, cùm ad seria natus sim. Tibi hoc edico, ne quid temerè resistas *Friderico Barbarossæ*. ultimæ phalangis in terris Imperatori, jam ocreato, jam pranso, & ex *Tyrolis* abditis emergenti. *Men.* Cohorresco. *Imp.* Id magis diceres, si mecũ fuisses intuitus arma ex adamante, gladios ex carbunculo, omnia ferramenta ex auro. *Men.* Illéne solus, an cum ipso alij quidam? *Imp.* Quidam, ais? imò mille myriades sub diversis Ducibus Caloro Burgundo, Balduino Flandro, Merlino Anglo, Danheusero, & innumeris alijs. *Ani.* Itáne nulla compita ab hac hominum fece immunia sunt? En alterum petacem, alterum mendacem. *Men.* Te ipsum optaveram, vt primùm inusitatorum libellorum copia mihi: sed haud minimo facto est. *Ani.* Apage illas

tuas

tuas nugas, quibus rectum ingenium, velut tabaci fumo opples. *Men.* Cave hoc dixeris: nescis, à fraternitate aliqua me habere? *Ani.* Illáne, sub cuius larva, quisquis maculare bonos, ridere integros, fallere simplices, spargere temeraria non dubitat, prodire incipit? *Im.* Perge, perge, sanctiss. Fraternitatis innocentiam vindicare. *Ani.* Hoc tuum erit, qui jam longo usu ex omni materia mendacium, quàm ex luto ollam Figulus, fingis faciliùs. *Imp.* O injuriam in pietatem meam! *Ani.* Eam nempe quæ ex omnibus Religionibus conflata, ex omnibus opinionibus cõsuta, ex omnibus vanitatibus congesta, id unum ad paucissimas horas probat, quod ventrem saturat: mox verò in omne maledicendi & calumniarum genus resolvitur. *Imp.* Abeo. *Ani.* Hoc unum prudenter agis, quod uni loco non diutiùs immoraris. *Men.* Nec libellos meos inspicies. *Ani.* Cùm optimas horas pessimè perdere libuerit.

IX.

Hypocrita, Impius, Pœnitens.

HYpocr. Neſcio, an unquam curioſiores fuerint homines, quàm hi noſtri, qui omnia examinant, omnia introſpiciunt, omnia evolvunt, ut vix poſthac apud te habitare, & interni regni ſolus eſſe conſcius poſſis. Præterea vitam uſq; adeò ſcrupulosè inſtituunt, ut vix ridere ultrà, edere vel bibere nobis ſint permiſſuri, quaſi ante nos nemo perſonam ſuam egerit, nemo frontem diduxerit. Sed videamus, quid denique hæc Catoniana *Fraternitas* allatura ſit tetrici. *Imp.* Non ſufficit ergo audire concionum invectivas, & fori morſus, tum exactorum noſtrorũ tribunitia verba, niſi etiã ordo aliquis novus nobis compedes moliatur, quẽ ex orco ad ſubjugandam amplius terram emiſſum crediderim. *Hyp.* Mirum ſanè non eſt, illos tuos incõpoſitos mores reprehenſionẽ mereri, ſed quod in piam etiam hilaritatem, in liberalẽ parſi-

parſimoniam, in amicas lites, in honeſtam licentiam, in compoſitas relaxationes ſibi judicium ſumit, & uno eodemque ore ſuperiores & inferiores, religioſos & prophanos, literatos & illiteratos impetit, planè intolerabilis eſt. *Imp.* Meo judicio nec præconum verbi & legum, nec ducum doctrinæ & morum indigemus, quibus tantùm imperare hominibus volupe eſt, ut jam ſuperaddere illos rigidos cenſores, inſanum ſit: quos ſi admittimus, perditi ſumus. *Pœnit.* Gratias tibi ago, Clementiſſime Deus, qui me quoquo modo officij mei admones: ſed hem aliquos præſentes. *Hyp.* Nempe & tu intemperiem fraternitatis illius accuſas. *Pœn.* Roſeæ Crucis inquis? *Hyp.* Illius certè. *Pœn.* Debeo illi nonnihil, quæ aliud agens morum inconcinnorum me admonuit. *Hyp.* quaſi eius ſit, nobis, quid deceat, præſcribere. *Pæ.* Tibi ſanè nemo hominum leges, quæ placeant dabit, cùm ipſe tibi numen ſis ipſe tribunal, ipſe veritatis puteus, alioquin nihilo cæteris melior: ſed fuca-

tior. Itaque meritò iraſceris, quotiescunq; vel tenui ſibilo conſcientia tua in apertum producitur. *Imp.* Ha, ha, he. *Pœn.* Quid tu rides? *Imp.* Stoliditatem veſtram, qui, dum fingitis & refingitis vitam veſtram, conſeneſcitis. *Pœn.* Mihi id Deus det, ut quavis occaſione in melius muter, &, quæ malè acta ſunt, pudens, ac pœnitens poſt me relinquam. *Hypoc.* Alia ſunt, & alij, qui hæc doceant. *Pœn.* Mihi tamen id notabile erit, usque adeò vitiis vos obſitos, ut qua parte fortaſſe optima eſt, hæc, ni fallor, fictitia fraternitas vobis diſpliceat.

X.

Scriptor, Lector, Meditator.

SCript. Non patiar, hanc fieri ſeculo noſtro injuriam, ut Magi aliqui fratres Paracelſici univerſo, etiam politiſſimo Mundo obloquantur. Atque en pectinem mecum, en lixivium, quibus purgavi ſordida capita. *Lector.* Hic ne ille polygraphus eſt, literatorũ *Terminus*

minus, qui nemini cedit. *Script.* Superest, ut Mundus jam pæana canat, ob devictos turbatores, libertatem restitutam, obq; firmatum denuo Philosophiæ Capitolium. *Lect.* Licétne te alloqui, Philosophorum disertissime? *Script.* Hoc est, quod volo, ut vivus & mortuus tecum colloquar. Sed quid nunc legis? *Lect.* Vah! quid aliud, quàm *ultimæ reformationis* delineationes & schemata, quæ nobis cum illa sapientissima fraternitas communicat? *Script.* Non prohibeo, hæc legas: si tamen perspicilia mea naso adeptes, quæ te introducent ad huius manipuli penetralia. Videbis enim, esse Necromanticos, fanaticos, Münzerianos, Cabalistas, Chymicos, aliasque Reipub. pestes, quas mirum est, nemine prohibente, in media Imperij adyta audere proserpere. *Lect.* Adeóne mali sunt, quos ego simplicissimos credidi? *Scr.* Lege hæc mea, & probabis sagacitatem, qua ex tenebris & latibulis suis ego eos extraxi. *Lect.* Jam dolet, imminutam apud me esse eorum autori-

tatem, qui me toties oblectaverant. *Med.* Præfiscine! Scriptor adest. *Scr.* Jam tibi, opinor, innotuit, quod bellũ cum scelerata gente animosè geram. *Med.* Nescio quàm animosè: cùm nec hostem nec adversarium habeas, quàm teipsum: est tamen sui victoria maxima. *Scrip.* Non tibi probantur meæ conjecturæ? *Med.* Quid agam, cùm neminem fratrem vel audiam, vel videam, vel olfaciam, qui accusationibus tuis conveniat. *Script.* Itáne sordet tibi eruditio mea? *Med.* Non ædepol: sed miseret in chimæris & Non-Entibus per tot Andabatarum ictus esse fatigatam. *Script.* Quid si prodeant? *Med.* Quid si non prodeant? *Script.* Quid si mussitent? *Med.* Quid si nuspiam sint? *Script.* Tum ego ringar. *Med.* At ego ridebo, præstat igitur inter ancipitia suspendere judiciũ, quàm cum famæ periculo præcipitare. *Scri.* Dedi stimulos, qui vel mortuos excitent. *Lect.* Mihi interim jucundum est, vestris altercationibus assidere. *Med.* Cave tamen ita legas, ut te ex

bono-

bonorum numero ipſe releges.

XI.

Otioſus, Laborioſus, Artifex.

OTioſus. Vix patior moram, dum Nundinæ adveniant, ut, quid inſoliti nobis illa fraternitas parturiverit, reſciſcam. Nec enim, ſcio, ſilebunt toties vocati ſuppliciter, toties etiam provocati contumelioſè. *Lab.* Heu vitam longam, & artem laborioſam, cuicunque hoc meo exemplo vivendum eſt. Nam ut vitam extraham, quid non corpori imponendum? quid non vitalitatis atterendum? Ubi ſunt verò illi hiatores, & promiſſores, qui ſine fatigatione modò non montes transferunt, & convalles complanant? *Otioſ.* Quid audio? etiam huic homini fraternitas innotuit? Heus, bone, vir, ecquid fers novi? *Lab.* Id quidem vos otioſos ſcire par eſt, quorum laborare eſt otiari: quorum otium labor eſt. *Ot.* Nunquid verò fraternitas artificioſa tibi audita eſt? *Lab.* Fuêre aliqui nu-

per nobiscum, qui immane quos? homines descripserunt. *Otios.* Scilicet volatiles, natatiles, incombustibiles, incomprehensibiles, præter ea, quæ in hominibus summa esse possunt. *Lab.* Ita per Mercurium! nunc dolet nuspiã illos patêre, ut laborem mihi minuant, vel augeant vires. Ajunt enim, posse, quot velint, virorum vires uni infundere. *Otios.* O felix seculum, quod hominem propemodum humanitate eximit, & in orbis terreni imperium restituit! sed quam capessimus viam, ut admittamur? *Art.* Placet hæc ætas, quæ omnes artes, mirum quantum, exponit, & ut medij seculi sordes excussit, ita ad priscum ævum semper propiùs appropinquat. *Otios.* Quàm exoptatè in hunc artificem incidimus, cui nullo dubio jam cum illa fraternitate aliquid commune est! *Art.* Quid tu vigilans stertis? *Otios.* Jam paratus sum manus dare, si ad artium illud Rosecrucianum centrum conducas. *Art.* Malè sit illis languidis & enervatis manibus, quibus non nisi ineptias contrecta-

trectare libet. *Lab.* At meas callosas non aspernaberis. *Art.* Utinam laboris pertinaciam cum ingenij indagine conjungeres, & oculis sursum etiam, non semper deorsum затереris, satis tibi splendidum & varium hoc artium amphitheatrum appareret, neq; opus foret Amadisianas structuras expetere! *Otios.* Durus es, qui spem auream abscindis. *Lab.* Et ad sudores iterum remittis. *Art.* Sic dabitur, si quisquam fabulas audire, quàm rationis humanæ opera, & Naturæ facilem conversationem experiri maluerit.

XII.

Facilis, Difficilis, Tolerans.

F*Acil.* Ain' verò, omnes hosce fratres dignos suspendio? *Diff.* Etiam rotis, flammis, fluminibus deberi. *Facil.* Quid autem in Repub. turbarunt? *Diff.* Propemodum omnia. Nam Fidei nostræ fundamenta impetunt. Magistratus authoritatem convellunt, venditorum famá pessundant

consuetudines probatissimas tollunt: & quid non sunt aggressi? *Fac.* Equidem ex Musca Elephantem facis. Nec enim ego eiusmodi, vel per maximas consequentias, reperio. Potiùs crediderim, voluisse aliqua nostra in dubiũ vocare non seriò, sed disputandi & conferendi gratiâ. *Diffic.* Nolim ego his disputationibus locum dari, quæ dimidiam propè hominum partem occuparunt, ut à seditione parùm absimus. *Facil.* Bona verba quæso. Quis enim tibi credat, rem in tanto periculo versari, cùm nuspiam vel minæ appareant: sed satis habeant, semel se mundo obtulisse, fortasse non comparituri, si audiant id tibi tantopere displicere? *Diff.* O unus saltem illorum in manus mihi detur, docerem, quid esset, Antiquitatis decus impetere! *Facil.* At ego talem aliquem maximo honore afficerem, & reformandis ædibus meis religiosissimè adhiberem. *Toler.* Quàm sumus, bone Deus, dispares! en lupus cum agno, morosus cum facili, ecquid vobis satis inter vos convenit? *Fac.* Sic, ut

ut semper. *Diffic.* Quis non excandescat, hodie licere, quod omni ævo fuit illicitum, scilicet omnes status humanæ vitæ in dubium vocare. *Facil.* Hic homo mitissimos Fratres de Cruce rosea metuit. *Toler.* Quæ nostra ineptia est, veram liberatam nostrã sponte perdere, dein metuere vincula, & ijs succensere! *Diffic.* Quid hoc est? *Tol.* Hoc nempe, quòd hoc fraternitatis figmentum primò animo intromittis, dein cum ipso furiosè decertas: quo utroque potuisses abstinere facilimè, vel sanè iram differre, dum certius aliquid ea de re constet. Atque ita apparet, maximum rebus inesse pondus, si animum occupent, levissimas è contrà & tolerabiles admodum esse, si foris corpus tantùm ambiant. Mihi certè quæ alijs magnæ molis creduntur, exilia videntur: quæ alios deprimunt, vix humeros stringunt. *Facil.* Nunc mihi magis placeo, qui minùs in hac vita angor. *Toler.* Sed noli oblivisci, consimilis erroris esse, rebus leviculis delectari, ac ijsdem onerari, cùm id demũ

fortissimi hominis sit, rerum humanarum, quæ nunquam desunt pondera libertatis Christianæ machinis elevare,& robori corporis animæ artem addere.

XIII.

Admirator, Contemptor, Aestimator.

ADmirator. Homo homini quantum præstet, nunc demum intelligo, cùm stupenda illuminatissimæ Fraternitatis opuscula lego, quæ, ut ille nihil se scire professus est, ita hanc nihil nescire palam evincunt: usque adeò hominum & priscæ & novitiæ dotes in unum collegium confluxisse videntur, & humanitati quinta essentia extracta. *Contempt.* Nunquam ne desines admirari stolidissimam tuam fraternitatem, quæ tot monstra, tot absurda, tot ridicula etiam habet, quot verba, ut ne vigilantem quidem scripsisse opiner: sed somniatorem aliquem sibi & aliis illudentem? quæ narrationis con-

confuſio? quæ frequens contradictio? quæ diſſolutio eſt, ut omnino pateat ſocietatis ineptia? *Admirat.* Hæc tu pro captu tuo: ego autem accuratius introſpicio, & ſpiritum ſublimiorem olfacio, qui ſub his involucris myſteria maxima cõtinet, & artium complexus inuſitato modo proponat. *Con.* Jurarim, ne ipſos quidem ſcriptores ſemet intellexiſſe, ne dum guſtaſſe aliquid in abſtruſioribus rebus ſolidi, minimè verò id, quod tu divinaris, voluiſſe. *Aeſtimat.* Quò magis in hanc fraternitatē inquiro, eò mihi luſus videtur artificioſior. Habet enim neſcio quàm epitomen humanorum deſideriorum, quod erectioribus ingeniis ſalivam moveat ea impetrandi, in quibus jam dudum deſudarunt. Et veriſimile eſt, ingeniorum concurſu ſive ſocietate, ſi ea ex ſelectiſſimis & perſpicaciſſimis conſtet, aliquid tale poſſe exhiberi, quod captum noſtrum ſuperet. Talem verò jam eſſe, nondum mihi perſuaſerunt, tum quia nimis vel temeraria, vel humilia etiam proferunt.

Admirat. Qui ſit, amice, quòd ægrè te fraternitati ſubijcis, cui tamen minùs iniquus es? *Aeſtimat.* Quia confictam ſuſpicor, nec niſi ab impudentiſſimis hiſtrionibus continuatam. *Ad.* Quî poſſit res tam ſpecioſa, tam etiam cordata fingi? *Aeſtim.* Qnid ni? ſi ideam qualemcunque credas literariæ alicuius ſocietatis, quæ dotes ſuas conferat, & artes hinc inde per orbem diſperſas colligat. *Admir.* Nihil agis: uſque adeò me profunda horum eruditio abripit. *Aeſtim.* Te utique crediderim, at verè eruditos nō item. *Con.* Eant in malam rem, quotquot uſitata dedignantur. *Aeſtim.* Hic morbus tuus eſt, non judicium: Mihi verò placeat ingeniorum rariorum luſus etiam introſpicere, & dijudicare, quæ raró ita nugantur, ut nullos ſerij conceptus aculeos nobis relinquant.

XIV.

Credulus, Suſpicax, Examinator.

CRedulus Jacta eſt alea. Obtuli me Fratribus ampliſſimis, illuminatiſſimiſque, verè amicis DEI, poſſeſſoribus Mundi, æmulis Naturæ. Audiant, ô audiant humilimas meas preces, & in extimum beatiſſimæ ſocietatis circulum devotiſſimum clientem admittant! *Suſpic.* Hem Roſecrucianiſmi Canditate meritiſſime, nondum, nondúmne ex Olympo literas admiſſorias habes? *Credu.* Etiam tu rides, omnium qui vivunt tuæ opinionis pertinaciſſime? Sed memento, dum ſpes ſupereſt, ſatis eſſe homini ad felicitatem aſpiranti. *Suſpic.* Vah quàm ſuſpicor, preces tuas riſui fore, ſpem inanem, indignationem certiſſimam! quid enim te ferant, quos ajunt non niſi optimates terræ ſuſcipere? *Cr.* Et tales quidem ij ſunt, qui virtutem, artes, pietatem, cujuſcunque ſint or-

dinis

dinis, colunt. Tales paſſim alij auditi, & inſcripti ſunt: talem ego me candidiſſimis literis profiteor. *Suſpi.* Quæſo te, quis tibi fiduciam dedit, ut nunquam viſam, nunquam ſatis auditam, nedum exploratam ſocietatem divinis propemodum titulis,&ſummis elogiis ornares, ſupremam ſcientiam, perfectiſſimos mores, cœlicam conſpirationem ei liberaliſſimè & cumulatiſſimè tribueres, cùm nondum in propatulo ſit, quid ea medelæ, aut ſciẽtiæ excellentioris rebus noſtris attulerit? Facile quippe eſt infinitam ſcientiam jactare: rariorem verò aliquam probare difficilius eſt, quàm mihi animadvertiſſe videris. *Cred.* Secutus ſum in eo judicium eruditorum aliquot, qui non erubuerunt ſuam agnoſcere imperitiam, nec dubitarunt illorum fratrum inauditam extollere ſapientiam. *Exa.* Si bene olfacio, Roſicrucianum quid odoror. *Suſpic.* Nihil aberras. nam hic habes hominem oculis ſurſum elevatis, manibus expanſis, evolaturum ſcilicet, ſi quis det ſignum. *Exam.* Noli

mihi

mihi conculcare optimum virũ, quem vanitatis humanæ tædium, & tot rerũ humanarum elusiones abiturientem fecerunt. Ego enim spero rebus non ex voto succedentibus facilè ad patientiam rediturum: interim commendemus in eo mali nauseam, melioris appetitum, nec lividis suspicionibus integritatem eius oneremus. *Cred.* Sperare liceat. *Suspic.* Ut vinculis his exemptus omnifariâ licentiâ exorbites. *Exam.* Itáne felix suspicionibus es, ut non in singulos dies habeas, quod revoces, quod immutes, quod tibi exprobres ipse. Sed bene habet, cum suspicionibus nemini nisi tibi æque molestus & importunus sis. Interim credulos monebimus, ne quid, cujus pœnitere vel pudere aliquando possit, sine maturo & diuturno examine admittant.

XV.

Audiens, Videns, Credens.

A*Vdiens.* Jam satis opinor ad fidem esse poterat, tàm constante & stre-

&ſtrepera fama de Fraternitate illâ mirifica admoneri; ſed quod tu, cui diffidere non licet, ipſe Fratrum aliquẽ vidiſti, & allocutus es, id quomodo poſthac inter homines dubium eſſe poterit? *Vi.* Ego verò his oculis meis Wezflariæ vidi, cõtuli cùm homine, obſtupui? *Aud.* Non deſunt etiã alij, qui hiſtorias conſimiles adferunt: ſed tu mihi inſtar omnium eris. *Vid.* Teſtor, & ubique teſtabor, rem ita ſe habere, adfuiſſe Medicũ, mira feciſſe, linguas calluiſſe, deniq; ſemet Fratrem huius ordinis eſſe profeſſum. *Aud.* Quid nunc reſpondebunt, qui hactenus rem ut inanem neglexerunt? *Vid.* Ipſi viderint: mihi certè anima prope extra me rapta eſt. *Audiens.* Supereſt, ut diligentiùs corũ ſcripta audiamus, penſitemusq́ue: at mihi neſcio quàm aliquot inſulſi libelli diſplicent, velut manifeſtiſſimè ſuppoſititij. *Vid.* Certè illius eruditionem, quem ego vidi, nihil redolent: imò ſcurriliter potiùs & cœlo & terrâ, ac innoxiis aliquibus abutuntur, cætera ſupra modum климbilioſi. *Aud.* Quid

autem suades, ut de omni negotio illorum certius aliquid cognoscam? *Vid.* Terram obambulato, si fortè in aliquē fratrem incidas. Nam si eo, ut fertur, numero sunt, vix angulus orbis absque fraterculo erit, si non fratre. *Credens.* Certè is ipsus est, quem fama est vidisse Rosicrucianum aliquem. Salve, ô beate! *Vid.* Ridesne? *Cred.* Quis te rideat, qui cum Thoma vidisti, & tetigisti? *Vid.* Anné verò ab incredulitate tua liber es? *Cred.* Nondum equidem. est enim ea Thomæ densior, scilicet cui vix decem visiones, ne dum una atque dubia apparitio, suffecerint. *Vid.* De me dubitas? *Cred.* Ita: an non ludibrio aliquo deceptus sis: cæterùm integritati nihil derogo. *Vid.* Quî possim vigilans, præsens, intentus. *Cred.* Variæ sunt Satanæ artes, varia etiam Naturæ ludibria, varia artificum & histrionum dexteritas: ego tamen nihil pronuncio, qua arte vel dexteritate morbus depulsus sit. Hoc unum metuo, non satis hunc casum esse, ad astruendam illam occultissimam frater-

nitatem. *Vid.* O lapideam incredulitatem! *Cred.* Potiùs Christianam Fidem, quæ nec revelationibus, nec recitationibus, satisfidit: sed consensu & testimonio S. Spiritus constat: unde nemini, quantumvis specioso, nisi Deo monitore, se concredit, donec palàm, & in clara luce constet, rem, quæ offertur, aut qua invitamur, ad beatam veritatis concordiam infallibiliter conducere. *Vid.* Credísne, an non credis? *Aud.* Ego hæsito. *Cred.* At ego nemimini, nisi verbo Dei, me credere, ingenuè profiteor.

XVI.

Deformator, Reformator, Informator.

DEform. Qui res omnes ex præscripto & legibus administrant, næ illi mihi nimis abjecti sunt & humiles quin potiùs vivimus, ut tempori indulgeamus, & quam in partem illud inclinat, ibi incumbamus, frustra enim renitemur, nec nisi nosmet ipsos demergi-

mergimus. Hoc eſt, quòd hujus ſeculi moribus me adapto, parùm ſolicitus, quid ante me actum, quid poſt me agendum ſit. Exuitur Eccleſia hodie: amovebo & ego laciniam. Diſſolvitur Politia: amovebo & ego vinculum. Conturbantur mores: movebo & ego camarinam, expellitur virtus germana: promovebo & ego diſceſſuram: idque planè Fraternitatis illius reformatricis ſecurus. *Refor*. Hic ille eſt factionis peſtilentiſſimæ primarium membrum, quæ Saluti Publicæ, ſuperiorum conſcientiæ, inferiorum fidelitati, prudentum ſolicitudini, fortium robori, religioſorum puritati, eruditorum ſapientiæ, optimorum meritis, ingenioſorum patrocinio inſidiatur, & quocunq; poteſt loco, detrahit: è contrà tyrannidi, Hypocriſi, & Sophiſticæ fores pandit, ut jã propemodũ neſciamus, quid credamus, cui pareamus, quo ducamur, & maximis ſuſpiriis ad ſupremam illam orbis Reformationem aſpiremus, cujus ſpem peramplam Fraternitas auguſtiſſima fecit: nõdum verò opus ipſum.

exhi-

exhibuit. *Inform.* Beatam Rempub. quæ nec privato quorundam commodo corrumpitur cum posteritatis injuria, nec cerebrosorum ratiocinatiunculis subinde periclitari cogitur cũ præsentium exagitatione: sed singulis boni publici curam insinuat & commendat, ac majorum experimentis innititur! *Deform.* Quid tu mihi obgannis? ut clericos vestros, scribas, cerdones, & ejusmodi bruchos potiùs audiamus, quàm Divûm genus. *Reform.* Itáne nemo cordatus superest, qui hanc linguæ petulantiam, frontisque audaciam coherceat? *Inform.* Falleris, quisquis torrèntis impetum obstruere conaris: hoc potius meditemur, quî moram aliquam in tuto feramus, dùm hæc parum duratura aqua se effundat. Interea auditores, cives, liberos, & discipulos nostros ita informemus, ut Divina judicia, quæ vel temerariæ corruptioni, vel intempestivæ emendationi, id est, vitiosæ & deformationi & reformationi irrogari solent, animadvertant, venerentur, & in maximas sive axiomata hujus

hujus Mundi convertant. *Defor.* Vapulatu, ego feriam: uter citius fatigabitur? *Infor.* Vidi tamen nonnunquam percussorum baculos opinione citiùs confractos. *Refor.* Non patiar impunè mihi injuriam fieri. *Infor.* At ego rem omnem ad posteritatem integrè deferam, quæ finito servitutis tempore, & restitutâ libertate habebit, ni fallor, informationi gratias.

XVII.

Sciolus, Barbarus, Sapiens.

SCiolus. Quàm iniquè nobiscum egit hucusq; Philosophia, quæ corticem nobiscum communicavit, nucleum abscondidit: nam quæ verioris sapientiæ sunt, ea nos omnia latuerunt, scilicet Spirituum commercium, Naturæ concentus, signatura rerum, Cabala linguarum, Anatomia creaturarum, opera constellationum, medicina characteristica: & infinita alia, quæ admiranda nostra Fraternitas nobis reduxit, & ab injuria vindicavit.

Barb.

Barb. Satis, opinor, affligitur Mundus Cicerone, Ariſtotele, Galeno, Juſtiniano: nec opus eſt Mauris, & Arabibus nugatoribus: atq; utinam nec Reuchlinum, nec Eraſmum Germania noſtra unquam vidiſſet! haberemus utique ſub antiqua ſimplicitate & rectitudine melius, tutius, expeditius. *Sap.* Vaccam oportet fuiſſe matrem tuam: ita mugis, hoc potiùs decebat precari, ut, quæ inchoata eſt ab iis, literatura perficiatur, & faſtigium ſuum impetret, quæ enim nobis deſint, vel unica fraternitatis *Fama* tibi dixerit. *Barb.* Si quid precibus meis daretur, exorarem utiq; rei literariæ interitum, quæ tot nobis labores, tot etiam capitis rationes invexit, ut ſub librorum mole deficiamus. *Sciol.* Ad haram, ad haram: neque enim aliter, quàm fœno paſcé lus es. *Sap.* Enimvero ſuos etiam ortus, ſuosque occaſus habent literæ: nam quæ ante ſeculum renatæ ſunt, neſcio quàm ſeneſcunt, ut jam propemodum delirent. cujus culpam curioſis aliquot debemus, quæ non contenti ſolidâ ali-

quâ

quâ eruditione, volatile quid affectant. Qui morbus religiosos juxtà ac prophanos invasit, ut nescio quàm occultam, lubricam, allegoricam, mysticam, abstractam, harmonicam literaturam affectent, nihil minùs tamē, quàm priscos illos Heroas assequantur. *Sciol.* Si rectè audivi, de literis tibi sermo est. *Sa.* Certè & de literarum corruptoribus, quorum in numerum, est, cur te recenseam. *Sciol.* Corruptorum verò, dum literarū augmenta ut qui maximè appeto, ac procuro? *Sap.* Sanè: verùm eâ viâ, quæ certissimis laqueis, & inevitabilibus tenebris eā involuit. nam quæ tibi occultior philosophia est, ea mihi etiam specus & antrum infernale creditur. *Barb.* Vah quàm literati ipsi sese excolunt, & solantur! *Sa.* Per te nunquā stabit, quo minùs religionis caligo, politiæ tenebræ, historiarū fumi, artiū fuligo, morū nebulæ reducantur, qui in rem preciosissimā, literaturam, es injurius. *Scio.* Hem nihil ne novi habes de *Roseis fratribus*? *Sa.* Hoc habeo, nihil potuisse tui similibus prodire aptius,

nihil etiam ad hebetandũ illud gloriosulũ acumen, certius & convenientius.

XVIII.

Aeger, Sanus, Medicus.

AEger. O mi Deus, quàm vana est Medicinę jactantia, quàm temerariæ artis pollicitationes, ut quæ tot annis me doloribus meis relinquunt, neque vel mitigationem, quam undiq; spondent, adferunt! Itaq; dum undiq; anhelo, spes aliqua ex *Fraternitatis* illius nova panaceæ affulget: sed quam locus vel sedes ipsius incognita difficilem reddit: non parcam tamen sumptibus, dum aliquid certius & salubrius impetrem. *San.* Facit molestissimus tuus morbus, ut vel præsente sanitate trepidem, & Fratres illos conquiram, quorum in manu tam sanitas est, quàm longævitas, si subscriptionibus credimus: miror tamen duritiem hominũ, in ea præsertim Christianæ charitatis jactantiâ, qua medicinam suam non dicam promiscuæ turbæ, sed selectissimis hominũ invident, nec multis

etiam

etiam ſingultibus vocati, comparent. *Aeger.* Ajunt habere ſua oracula, quæ moneant, quibus opem debeant, vel negare poſſint: dein temporis maturitatem nondum adeſſe, ſive ſilentij ſacri finem. interim ego crucior. *Sa.* Quid autem dicemus, habere ipſos talia ex relatione, an aliqua humanâ indagine impetraſſe? quòd ſi enim à Deo habent, licebit & nobis orare: ſin induſtriâ ſuâ, quid itidé in nobis prohibet, idem tentare? *Aeg.* Ah noli mihi ea tentamina in mentem revocare, quibus ego corpuſculum meum hocce ſubſtravi! atq; heu noſtrum Medicum! *Med.* Benè ſit tibi! *Aeg.* Utinam! utinam etiam per te liceat eſſe! *Med.* Crede mihi, ſi meo imperio res ageretur, jam dudum abegiſſem morbum: ſed humani corpuſculi maior eſt infelicitas, quàm quæ arte aliqua terrenâ corrigi, vel mitigari etiam interdũ poſſit. Maius enim peccatum, & virulentius venenũ eſt, quàm quod pharmacis cedat: mortisq; imperium fortius, quàm cui manus medica reſiſtat. Itaque non niſi ſub Deo natu-

ram adhibemus, quæ uti & ipſa ſervit, ita voluntatem Dei ac conſenſum expectat, atque exequitur, diſſentienti cedit. *Aeg.* Hæc tria effugia ſunt, ne quid ſimile Roſicrucianis exhibere cogaris. *Med.* Ejice per Deum hanc animo ineptiam, ut credas his terris datam medicinam, quæ imperante etiamnum peccato, & irritato quotidie Deo, tum irrationabili hominum vita, denique ſeneſcente Mundo mortalium genus debitis pœnis, & ſententiâ Dei eximat, & in voluptuarium aliquem paradiſum reſtituat, cùm ne ſub flagellis quidem ſimus tractabiles. *San.* Quid agimus? *Med.* Tu ſanitatem tuam ſobriè curato: ille morbū ſanis conſilijs mitigaverit.

XIX.

Vagans, Deſiderans, Expectans.

VAg. Quò nunc eam? Fui Francofurti, fui Lucernæ, fui Amſterodami, fui Lipſiæ, fui Roſtochij, & quocunq; juſſus ſum ire, nec id hominum genus fortunatum reperi. *Deſid.* Superſunt itaque ipſæ Fortunatæ Inſulæ,

vel

vel, quod tutius eſt, Feſſa, Damcar, atque ea omnino loca, ubi enatum eſt hoc miraculum. *Vag.* Hæc faciliùs dicuntur ac citiùs, quàm fiunt. quid enim ſi in proximo ſint, nolint tamen videri? quid ſi videri poſſint, nolint tamen cognoſci? quid ſi cogniti etiam evaneſcant, & diſpareant? ego cum vitæ periculo trans mare curram? *Deſi.* Quod ſi mica humanitatis ijs ineſt, nõ patientur tot labores, itinera, deſideriaque eſſe fruſtrata, ne dum noſtris capitibus noxia. Certum eſt autem huic negotio immori. *Vag.* Hæc me una moleſtia propemodum enecat, quòd paſſim iniquos, paſſim duros fraternitati, quàm plurimos verò eius contemptores & neglectores reperio, ut jam penè ſordidum ac infame, imò & periculoſum ſit eã inquirere. Dum igitur muſſito, dum alij ambiguè reſpondent, dũ aliqui etiam ſalse rident, perit tempus, deteruntur calcei, diffluunt nummi, creſcit hæſitatio. *Exp.* Quem ego hunc hominem dicam? mirum, nî ex erraticis illis ſtellis ſit, quæ paupertatis

irregulares periodos faciunt. *Vag.* Salutem tibi precor. *Expe.* Tibi sanitaté. *Vag.* Et felicem motum. *Expect.* Ac debitam quietem. *Vag.* Nihil apud vos rari, miri, cari? *Exp.* Certè. Vir sapiens, rarus: vir pius mirus: vir bonus, carus. *Vag.* Non hoc volo: sed anné hæc terra nullos alat Heroas? *Expe.* Si jactantiæ credimus, plurimos. *Vag.* Non me capis. Non inter vos aliquis Naturæ Magister est? *Exp.* Quid ni sit, qui Deum credimus? *Vag.* Nondũ mihi accedis. Estné vobis insolitus aliquis artifex? *E.* Utiq;, ut qui nuper ex fimo fecit aurũ. *Vag.* Hem quid ais? hem! *Exp.* Quasi id tuis agricolis incognitum sit. *Vag.* Illudis: sed auré, quæso, porrige: *Nihílne Crucirosiani inter vos est?* *Expect.* Vah delirum caput, sive potiùs miseros pedes! qui huic indagationi & conquisitioni serviunt. *Vag.* Nihil tu impendes negotio tam necessario, tam maximi fœneris? Nam si semel impetravero, quod volo, omnis labor, omnis fatigatio abunde adæquata sunt. *Exp.* Non verò eius es patientiæ, ut domi consi-
deas,

deas, illosq; expectes fratres: sed occurrendum ijs est, etiam eâ viâ, qua fortasse minùs adventuri sunt. *Vag.* Videant meam promptitudinem, & æstiment. *Exp.* Infelicem equidem tuam sortem, qua in terra circumageris, ut nec tibi servias ipsi, nec in rem communem aliquid conferas. *Vag.* Id fiet, cùm metam attigero. *Expect.* Eam scilicet, quæ in circulo est, atq; ibi incipit, ubi desinit.

XX.

Atheus, Superstitiosus, Christianus.

ATheus. Enimverò terriculamentorum nobis satis fecit Religio, quæ fascino veluti homines, quoquo vult, trahit, ut jam parùm opus habeamus Rosaceis illis fratribus, quî novas fabulas adferunt. *Superst.* Semper mihi ea spes animo sedit, fore, ut iterum redeamus ad illam virtutem miraculosam, quæ hoc tempore defecisse visa est. hanc si nobis restituunt, uti palàm exempla in medio sunt, pœnitebit te,

quod ſcio, petulantiæ tuæ, vel temeritatis, qua omnem religionis reverentiam elevas. *Ath.* Quin imò laudo tuam meticuloſitatem, qua unius ſpecioſi commenti horrore ad quodvis ſervitium adigeris, ita ut vel pictũ cœlum omni cultu ambias, pictumque infernum quovis lytro effugias. *Superſt.* Ecquis verò eius ſit impudentiæ, cum viderit Naturam ſuperari, & è cœlo quaſi res ſacras & ſtupendas demitti, fortuitum aliquid & planè humanum dicere auſit? quod quia in fratribus hiſce frequentiſſimum eſt, quis non colat & veneretur eos, quos conſtat creaturis omnibus dominari, vires poſſidere naturales & præternaturales omnes, amicos bonorum, hoſtes malorum ſpirituum eſſe, atque revera hominis in terra Monarchiam occupaſſe? *Ath.* Quàm tu ſuaviter nugaris, velut ex Elyſijs campis cum Ænea, aut è Paradiſo cum Mahomete reverſus! *Chriſt.* Quid huic homini cum Mahomete rei eſt? *Superſt.* Placet adventus tuus, ut huic mecum impietatem in Sanctos

Roſe-

Rosecrucios exprobres. *Christ.* Apage mihi Sanctos novos crees, qui vix Pontificios illos relegavimus. *Ath.* Ha ha he? habes, quod voluisti? *Chr.* Non minus tamen verè sanctos in cœlis honorabimus, & vitâ nostrâ, quantum licebit, æmulabimur. *Ath.* Ergo aliqui tibi Sanctuli supersunt? *Chr.* Ac ille Sanctus Sanctorum maximè, qui cor tuũ & subinde ferit, & oculos tuos stringit, & conscientiam pungit, quicquid dissimules, aliquando hoc impurum os comminuturus. *Ath.* Valde minaris. *Chr.* Imò cœlum & terra minas suas contra te habent, quas nõ effugies, nisi resipiscas. *Ath.* Mirum, nî frater Rosecrucianus sis, cælorũ terrarumq; conscius & particeps. *Chr.* Valeant illæ nugæ, & quicquid à Dei Verbo ad curiositatis ambages abducit. *Sup.* Imò hoc verbũ urgent, & divino planè modo explicant. *Chr.* Nihil huius rei nisi mera jactantia lucẽ vidit, dum interea varij & diuersi histriones maximâ temeritate & religioni, & rei Christianæ monstrosissimâ pietate, verius impie-

tate certissimâ illudunt. *Su.* Weigelianos tu intelligis. *Christ.* Viderint, quicunq; ecstases, separationes, abstractionesq; somniant, qui miris phrasibus omnes Fidei articulos turbant, qui horrendas opiniones sine ullo Dei testimonio obtrudunt, qui è centro ad omnes scientias se egredi jactitant, qui in omnes bonos & fideles Dei sunt maledici, quomodo suæ primum conscientiæ, dein Dei judicio satisfaciant.

XXI.

Decoctor, Avarus, Frugalis.

DEcoct. Jam exaruerat voluptatũ mearũ fons, & lurida illa osseaq; pauperies, cumque pauperie infamia, cumque infamia labor, cumque labore dolor, & quæ alij maleferiati comites ingratissima quæque minitati fuerant, & ecce! euge Fratres opulentissimi adveniunt, quibus exiguum est, me in integrum restituere. *Avar.* Tuné ausis fratrum expectare opem, quos ne Deus quidem siverit tam pertuso & diffluente dolio quicquam infundere?

dere? Ego verò qui rei domesticæ angustiâ coarctatus, perenni labore meã infelicitatem sustinui, & reculas aliquas contra fortunæ iram vel perfidiam collegi, magna confidentia Fratres expecto, qui parsimoniæ meæ feliciter aliquando aspirent. *Dec.* Nunquam inclementius egerint, quàm si quicquam opibus tuis addant. quò enim plus habebis, eò indigebis amplius, eò esuries sitiesque ampliùs, eò premeris & cruciaberis ampliùs, eò te abscondes ab omni hominum usu & jucunditate profundius. *Ego* verò, qui universitate hominum me natum credo, id ago, ne quid unquam in manus incidat meas, quod non Reipublicæ sit vel fiat commune: unde amicorum & sociorum maiores mihi turmæ sunt, quàm tibi domestici. *Frug.* Omen esse dixero, quod simul in prodigum & tenacem incido. *Decoct.* Evax, commilito, quò imus, ut bibamus? *Fr.* Ergóne nummus tibi superest? *Dec.* Integri thesauri. Præterquam enim quod prædictum mihi est, fore, ut hu-

ius Euclionis bona omnia mihi cedant. *Avar.* Patibulum, laqueus, corvi. *Dec.* Fraternitas illa Craſſi, Crœſi, Chryſeæ ſpem certam fecit aliquot talentorum vel minarum, vel unciarũ optimi probatiſſimi auri. *Frug.* Varius es, ut minùs de tuâ futurâ opulentiâ ſperem? quin potiùs relegatâ tuâ perfuſione id impetras quòd te convenienter nutriat, decenter veſtiat? *Decoct.* Laborando? quod nolim. *Frug.* Orando, laborãdo, conſervando, partiendo, ornando. *Decoct.* Nunquam in hoc ludo ſum edoctus. *Avar.* Quin tu hunc deſperatum negligis? *Frug.* Neſcio, uter è vobis deterior, tu certè videris infelicior. *Avar.* Ego, qui res meas ago, atque augeo? *Frug.* Ita tamen, ut ſemper egeas, etiam conſcientiâ, & bonâ mente. *Decoct.* Bibamus. *Frug.* Vivamus. *Avar.* Habeamus. *Frug.* Certè ut ille nunquam vult vivere, ita hic nunquam mori. *Decoct.* Vivam, cùm Fraternitatis convictor ero. *Avar.* At ego eorum liberalitate opes meas termino. *Frug.* O Inſanos, qui ab ullo

alio

alio homine dubij expectatis, quod à vobis certissimè impetraretis. nam sub frugalitate nihil vitæ compositæ deesset, nihil superesset etiã luxuriæ, quàm vobis suadebunt illi fratres vestri, si frugi sunt.

XXII.

Assentiens, Philautus, Contentus.

ASsent. Quàm unquam referemus satis dignã gratiam ijs, quorũ instructione oculos in hoc theatro mundi circumferimus eruditos, rationabiles, methodicos, ut sciamus & dijudicemus, quicquid in his terris nobis voluerit Deus concreditũ. *Phil.* Si quid ego debeo, Naturæ debeo, quæ sine alio magistro me ad sua penetralia indolis felicitate & sagacitate intromisit Nã cũ se altiùs semper ferret, aut profundius demergeret etiam meũ ingeniũ, quàm pædagogorũ hebetudo viã facere posset, factũ esse opinor, ut Fraternitati illi placuerim, quæ & humanissimis literis me ad se invitat, & arcanorum omniũ

communicationem ſponte offert. *Aſſ.* Itáne tu credis, ſupereſſe abſtruſius aliquid, magísve reconditum, quàm Præceptores noſtri eruerunt? *Philau.* Vah ſimplicem hominẽ! qui neſcis, quàm illi homunciones ſupremum tantùm corticem ſepultæ veritatis dilexerint: nobis verò, ad hanc ſeculi felicitatem natis ipſas fibras & medullam omniũ artium diſciplinarumq; reſecandas & introſpiciendam reliquerint. cuius rei exemplum ſeptem nova mundi miracula habes, quantũ interſit cœlum terræ jungere, ut incredibilia perpetrentur. *Con.* Omnes morbos ſi non ſanabiles, certè tolerabiles præ philautia crediderim, quæ vnà minùs medicinam patitur, quàm phrenitis: ſibi verò relicta omnia obiecta & ſubiecta inficit, & maximam ſtragem. Sed hem ne quid in propinquo ſit. *Phil.* Jam dudũ Mundi noſtri errores & incommoda conſignaverã, & media ipſe meditatus erã rebus accommoda, etiam antequã fraternitatis fama exaudita eſt: nunc tamen nihil impedio, etiã ſuam ſententiam

tìam aperiant, quã præſagio non multùm â mea mente abſuturã, ut quæ eodẽ regatur, dirigaturvé ſpiritu. *Aſſ.* Non capio tua magnifica verba. *Con.* Ego tamen conjicio hunc, ex ijs eſſe, qui media literaturâ, & mediocri ingenio, intermixtis etiam ſomniis aliquos rerum humanarum nævos aggreditur; quos tamen nec planè intelligit, nec ullâ parte ſublevare poteſt, ex eorum numero medicus, quorum pharmaca ſunt acerbiora morbis quorumque inanis loquacitas ægro caput afflictum ampliùs turbat. *Phil.* Hic etiam mihi annotandus. *Cont.* Quæſo his notis me conſigna: Eſſe hominẽ, qui longâ experientiâ didicerit, plæroſq; rerum noſtrarum examinatores ita ſapere, ut ſi corrigendæ ipſis committerentur, futuræ ſint adhuc longè deteriores.

XXIII.

Spermologus, Matæologus, Theologus.

SPermol. Quiſquis dixit Mundum agere hiſtrioniam, rectiſſimè dixit. nam

nam tragico apparatu, & verborum cothurnis omnia foris constant: intra aulæa omnia neglecta, confusa solutaque sunt: ita ut mihi interdum à risu vix temperé, cum homines terrefaciendi sunt. nam quî dicam me missum, cùm ipse cucurrerim? quî insector Mundũ, quem colo? quî maledicam ventri, cui servio? quî aurum contemnam, quod vitâ charius? qui crucé & morté commendem, à quibus abhorreo? quî cœlum pandam, cum quo nihil est commune? & tamen verborum ea est vis, ut, quod vident mihi displicere, aliis persuadeam: quod placere mihi conspicuum est, alijs invisum reddã. *Mat.* Mirum est hoc politissimo seculo tolerari etiamnũ simplicem Theologiam, quæ nõ nisi in litera hæret, spiritus verò nihil degustat, nihil ad mystica involucra penetrat. Utinam verò Origenes aliquis nobis redderetur, qui triplicem Scripturæ sensum nobis aperiret, & tabernaculi vela detraheret, vel sigilla libri clausi reseraret! tum demum sacras literas legere juvaret. *Sp.* Túne ille, qui

le, qui mera nox es? *M.* Túne ille, qui mera vox es? *S.* Túne ille divinator? *M.* Túne ille imitator? *Th.* Quàm similes habent labra lactucas! Benignissime Christe, quàm periculosũ est sub mercenario, & fanatico vivere! nam dum alter quam emit, stationem varia levitate deturpat; alter, quæ habet, omnia, simplici veritati supponit, infelix grex semper habet, quæ doleat, desideret, hæsitet. *Sp.* En nostrum Censorem, nostrum criticum, quem si sequimur, honores obscuritate, vinum aquâ, voluptatem cruce commutamus. *M.* Condonandus hic ei error est. Peccat enim simplicitate, ne quid ruditatis insimulem. *Th.* Placet judicium, ac, ut simplicitatis custos sim perpetuus, Christũ oro, at vos dum duplici animo, ore Deum, corde mundum, linguâ Christum, manu Mammona, vultu ovem, ventre lupum refertis, dum charta spiritũ, sparta irritum, voce flamen, prece flumẽ, verbis apes, herbis dapes appetitis, nullo dubio fraternitatis illius figmẽtum excitastis, vel certè adauxistis, cùm Eccle-

sia à

sia à vobis aggravata facilius audiat, si qui compositiorem vitam, & sanctiora verba promittant. Hinc vulgus inter scandala & nugas medius aures pandit, ac ineptissima quæque, ne dicam periculosa & noxia intromittit: hinc conscientiosi vos linquentes nuspiam satis tutò consistunt: hinc cordati vobis contradicentes alibi involvuntur: hinc sagaciores à vobis circumducti, rerũ universitati diffident: hinc servi Christi à vobis exagitati, nisi Spiritu Dei identidem roborentur, colliquescunt.

XXIIII.

Politicus, Tyrannus, Rex.

POlit. Cùm nullum sit animal homine lubricius, nullum etiam vinculis constrigitur difficilius, aut continetur. Vnde qui nescit ex omni subjecto facere nodum, aut catenæ illius Politicæ articulum, frustra homines tractare in animum inducit: at qui Regulam *rationis status* probè tenet, & per omnia exẽpla dextrè adhibet, is demũ mortalibus imperat. *Ty.* Eho, an nescis, vim

vim & minas ſatis eſſe ad frenandos, quantúmvis indomitos, populos, ut contra Potentis rerum voluntatem & nutũ nemo hiſcere audeat: ſed ad præceptum & iniunctum omnes ſe inclinent atq; accommodent. *Polit.* Haud equidẽ ſatis eſt violenter homines invitos cogere, qui facilè alicubi erumpunt, ac patientiam læſam in furorem convertunt, niſi artes adſint blandæ, ac velut poppyſmata, quæ generoſas naturas refrigerare queant. *Rex.* Quò me diutius Deus ſub imperij habenis exercet, eò plus video opus eſſe cœleſti adjutorio, pervigili curâ, religiosâ, prudẽtiâ, humanitate Chriſtianâ, modeſtiâ philoſophicâ, temperantiâ civili, atq; omnino ſupremi Numinis æmulatione. Nã cùm tot tantaq; hominibus inſint dubitandi, hæſitandi, reprehendẽdi, mutandi, indagandi, expectandi, repugnandi, ludendi, conquerendi, objecta, tam ampla diſſentiendi materia adſit, qualia unicum Fraternitatis neſcio cuius figmentum elicuit: ſupra hominem ſit oportet, qui perfectè homines regat,

quod ſanè nec Politicus aliquis vertumnus, nec violétus aliquis exactor impetrabit, cùm illum Deus rideat. hunc habeat exoſum, utrumque eludat & præcipitet. Sed qui vero in Deum cultu, vero in homines amore, verâ apud ſe tranquillitate: ſed omnino S. Spiritus afflatu ita hominibus officia diſtribuit, ita officia exigit, ita officia temperat, ut maxima pars ſubjectorũ Chriſto lucrifiat, de reliquo commodè & rationabiliter habeat ac vivat: ſed etiam ingenio linguaque ita utatur, ne quid exorbitent quidem petulanter: nec tamen ſub minis & carceribus murmurare, muſſitare, ſibilare, nutare, aut quovis alio occulto modo dolorem ſuũ juſtum, reiq; indignitatem atque turpitudinem explicare, delineare, effingere & circumſcribere habeant neceſſe. Ita nobis Deus det vera, bona, ſana, rationabilia! falſa verò, fucata, frivola, vana, impura, improba, noxia noſtris finibus quàm remotiſſimè arceat!

XXV.

Fama, Obstinatus, Resipiscens.

FAma. Satis superq; hominibus illusum est, liberemus tandem constrictos, confirmemus fluctuantes, erigamus lapsos, revocemus transversos, sanemus morbidos. Ehem, Mortales! nihil est, quòd *Fraternitatem* expectetis: *fabula* peracta est. *Fama* astruxit: fama destruxit. Fama ajebat: fama negat, quicunq; estis, sive *curiosi, sive supini. sive scrupulosi, sive securi: sive mobiles, sive immobiles: sive Astrologi, sive Calculatores: sive queruli, sive defensores: sive ciniflones, sive Agyrtæ: sive mendici, sive impostores: sive hypocritæ, sive impij: sive Scriptores, sive Lectores: sive otiosi, sive laboriosi: sive faciles sive difficiles sive admiratores, sive contemptores: sive creduli sive suspicaces: sive audientes, sive videntes: sive deformatores, sive reformatores: sive scioli, sive barbari: sive agri sive sani: sive vagantes sive desiderantes: sive athei, sive superstitiosi: sive decoctores, sive avari: sive assentientes, sive Philauti: sive spermologi, sive Matæologi: sive Politici, sive tyranni: sive obstinati, sive Resipiscentes*, quæ res bene vertat, mihi & vobis, spectatores, plaudite. *Ob.* Abiit illa: nos quid agimus? *Resip.* Quid, nisi posthac sapiemus, quotquot turpiter desipuimus. *Obst.* Siccine tot speciosa & verisimilia verba nihil sint? *Res.* Ita *fama* ait. *Ob.* Siccine

hæc

hæc devotio & modeſtia impoſuerit? *Reſ.* Ita fama ait. *Ob.* Siccine tot teſtes & abſtructores fide digni fefellerint? *Reſ.* Ita fama ait. *Ob.* Siccine tot naſutiſsimi ſint decepti? *Reſ.* Ita fama ait. *Ob.* Nihil agis, ô fama revocans, quæ id agis, ut ſperatam felicitatem mihi eripias: quin imò verberibus, ne dum verbis me haud abiges. *Re.* Neſcio, quàm me fama totum immutavit, ut eijcere hanc animo expectationẽ incipiam: hæc tamen una cura me coquit, quòd nõ bene & accuratè diſtingui inter ea ſcripta, quæ fraternitatis nomine prodiere, ſuſpicor. Sunt enim aliqua palàm ludicra, aliqua intricata, aliqua nequã, aliqua ſubdola, aliqua tamẽ pia & devota: omnia literaturã aliquam, nonnulla ſummam, unũ alterúmve apertam impoſturã, redolentia: quæ quiſq; confundit, aut eiuſdem genij æſtimat, nullo dubio fallitur. Sic enim probaretur Mundus, rejiceretur Chriſtus; laudaretur vanitas, culparetur ſoliditas; æſtimaretur impoſtura, negligeretur ratio; ornaretur mendacium, deſpiceretur veritas. Itaque ut fraternitatis ipſam ſocietatem quidem mitto, nunquam tamen veram *Chriſtianam fraternitatem*, quæ *ſub Cruce Roſas* olet, & à mundi inquinamentis, confuſionibus, deliriis, vanitatibusq; ſe quàm longiſsimè ſegregat, dimiſero; ſed ad eam cum quovis pio, cordato, & ſagace ineundam aſpiro. *Obſt.* Nemo mihi perſuadeat, hanc ſocietatem nõ ſummis donis ornatam, optimis legibus conſtitutam, feliciſ-

ſimis

ſimis opibus firmatam eſſe ut nihil opus ſit, nos jejunam aliquam & debilem, tentare. *Reſ.* Vivamus ſub Chriſto, qui ſatis abunde nobis præſcripſit, quid DEO placeat, animæq; expediat. Interca miremur 1. humani ingenij infinitatem, quod auſus, conatusq; habet innumerabiles: 2. occultam mortaliũ renitentiã, quæ ſub acquieſcentiæ involucro latitat, rodit, atq; per varias rimas exitum tentat: 3. curioſitatis temeritatem, quæ ad quævis incognita, ſi præconium adſit, ſemet offert: 4. calami impudentiã, qui diſsimulato habitu nihil non effutit, & impunitatis ſpe planiſsimè bacchatur: 5. otij pericula, ſub quo animus varijs ineptijs ac fabulis occupatur, & à humanitatis verò officio abſtrahitur: 6. paupertatis etiam inventiones, quibus, ſe fami & infamiæ opponit, ac ad præcipitia uſq; ſemet adigit: 7. intempeſtivum quorundam Zelum, vel præcocem etiam ingenij oſtentationé, qui incognita etiam non ſine ludibrio ſuo judicare conatur: 8. hominum nobilitatem, quibus facilè conſueta ſordent, & nova, quantumvis monſtroſa, arrident: 9. Nugarum rerumq; viliſsimarum incrementa, quæ ſcintillam in maximum incendium convertere poſſunt: 10. judiciorum de rebus noſtris multiplicem diſſenſum, etiam inter eos, qui maximè ſub eadem Religione & Politia, imò ſub ijſdem regulis conſentire videntur: 11. Artium & ſcientiarum in multis exilitatem, quos vulgus ſummos Sophos arbitratur;

tratur: 12. Reformationum quàm plurimarum inanitatem, quæ verbis potiùs, quàm opere constant: 13. Veritatis cũ opinione conflictum, eiusdemq; sub sagacitate passiones sub simplicitate victoriam: 14. maximè confidentiæ lubricitatem, & rerum in Mundo prægrandium debile fundamentum: 15. bonitatis & rectitudinis apud quàm plurimos igniculos, qui sub consuetudinibus quasi sepulti latent: 16. Societatis humanæ vulnera opinione potiùs, quàm necessitate constantia: 17. Regni Christiani paradoxa, rebus & moribus mundi toto cœlo contraria, & si quæ alia in mentem venient, quæ, dum hæc Comœdia agitur, observare licet. *Ob.* Certus sum operiri *Fratres*, & judicium de ijs meum suspendere, aliorum negligere. *Resp.* At ego, sive sint, sive nõ sint, dum nõ esse magis suspicor, ut ipse sim *Christi* & optimi cuiusq; Christianorũ *Frater*, contendã: Religionẽ colã Christi: Politiam reverebor Christi: Scientiam amabo Christianã: mores amplectar Christianorum: Otiis perfruar Christianorum: *Crucem* feram Christianorum: *Ordinem* tuebor Christianitatis: disciplinæ parebo Christianitatis: vivam Christianus, moriar Christianus, eritq;, ut cum ijs loquar:

IESVS MIHI OMNIA.

